

Lähetä minut

Kiitos Laurille loistavasta esitelmästä! ”Tässä olen, lähetä minut.” on päivämme teema. Laurin puolikas on ”Tässä olen” ja minun osani on ”Lähetä minut.”

Kaksi tuokiokuvaa:

Kysymyksessä oli vakava auto-onnettomuus. Lähiomainen katsoi minua silmiin ja oletti, että pappina ymmärrän, mistä hän puhuu ja hän sanoi luottamuksellisesti: ”Hetimitä, kun kuulin onnettomuudesta, lähetin hänelle Kristus-energiaa.” Teologin aivoni lähtivät heti lokeroimaan – selvä New Age -tapaus. Mutta suuni vastasi: ”Voi, kuinka hienoa, että lähetit Kristusenergiaa! Kirkossa me vanhaastaan puhumme esirukouksesta. Ei tässä muutakaan voi tehdä.” Yhdessä jäimme odottamaan tietoa potilaan voinnista.

Juttelin 5-vuotiaan lapsenlapseni kanssa. Näen häntä usein. Kerroin seuraavan kerran tapaavamme pitkäperjantaina. ”Mikä se on?” kysyi hän kiinnostuneena. Teemme paljon hauskoja asioita yhdessä ja hän yhdisti pitkäperjantain johonkin hauskaan. ”No on se päivä, jolloin Jeesus kuoli.” vastasin. ”Kuka Jeesus?” hän kysyi huolestuneena. ”Se, joka syntyi jouluna.” vastasin. ”Ai se. En mä siihen usko. Mä uskon Thoriin.” Sovittiin silti tapaavamme seuraavan kerran pitkäperjantaina.

Nämä tuokiokuvat tulivat mieleeni, kun luin synodaalilukemiseksi valittua raporttia *Kaikkialta kaikkialle – kirkon missio nyt*. Tiedän kokemuksesta, että kaikki meistä eivät ole ehtineet kiireisen elämän keskellä raporttia ehkä kovin syvällisesti lukemaan, mutta siihen kannattaa kyllä paneutua myöhemmin. Sieltä löytyy myös hyviä aineksia ja ajatuksia saarnoihin. Suosittelen!

Raporttia lukiessa mieleeni palautui siis sekä Kristus-energia että Thor. Meistä täällä olevista papeista jokainen on kokenut työssään, ystäväpiirissään tai perheessään ajan hengen muutoksen: maallistumisen, vaihtoehtoisten uskontojen nousun sekä uskonnollisen moninaisuuden. Ja samalla kokenut epävarmuutta kohdatessaan itselle vierasta, kyselyt toimintatapojensa perään ja miettinyt uskollisuutta kirkolle ja sen perinteelle. Ja samalla pohtinut, mitä tarkoittaa uskollisuus kirkolle. Onko se samanmielisyyttä piispojen kanssa (jotka ovat toisinaan keskenään erimielisiä)? Onko se uskollisuutta niille kristillisille tavoille ja ajatuksille, jotka on oppinut ja jotka tuovat itselle turvallisuuden?

Lähetä minut.

Kuka minut lähettää? Kenen asialla olen? Kelle tulisi olla uskollinen?

Meidät lähettää Jumala. Elävä, jatkuvasti uutta luova Jumala. Lähettäjänä eivät ole kirkko, kirkkojärjestys tai piispat. *Missio Dei*, Jumalan missio, on hänen omaa liikkeellä olevaa ja uudistavaa työtään. Se alkoi, kun Isä lähetti Poikansa ja se jatkuu kaikkialla siellä, missä edelleen ”ilmoitetaan köyhille hyvä sanoma, julistetaan

vangituille vapautusta ja soikeille näkönsä saamista ja päästetään sorretut vapauteen” (Luuk. 4:18). Tästä Jumalan lähetyksestä me maailmanlaajuisena kirkkona ja yksittäisinä kristittyinä saamme olla osallisia. Me olemme sekä Jumalan mission *kohteita* että sen *välineitä*. Osallisia jossain suuremmassa.

Mitä tämä *välineenä* oleminen sitten voisi käytännössä tarkoittaa? Ensinnäkin se on luottamusta siihen, että Jumala itse on liikkeellä, hän toimii ja etsii ihmistä. Meitä ei tarvita rakentamaan Jumalan puolesta suhdetta Jumalan ja ihmisten väliin. Jumala kyllä hoitaa oman osuutensa. Sen sijaan uskon, että tässä ajassa meitä kutsutaan purkamaan esteitä, joita itse olemme rakentaneet ihmisen ja Jumalan välille.

Näitä esteitä on sekä *yhteiskunnassa*, *kirkossa* että *meissä itsessämme*.

Meidät lähetetään purkamaan esteitä yhteiskunnassa. Jeesus ei koskaan ollut puolueeton. Jeesus oli yksisilmäisen puolueellinen kohdatessaan heikon, avuttoman tai syrjäytetyn.

Suomen kirkossa aiemmat sukupolvet ovat osanneet purkaa esteistä ja puolustaa ihmistä. Esimerkiksi seuraavat kirkon aloittamat toimet ovat nykyisin yhteiskunnassa lakisääteisiä: oikeus lukutaitoon, oikeus perheneuvontaan, oikeus nuorten rikollisten sovittelutoimintaan ja oikeus velkaneuvontaan. Näistä uudistuksista on aikaa vuosikymmeniä.

Nyt olemme Suomessa tilanteessa, jossa

- Suomessa köyhyys ja yhteiskunnallinen eriarvoisuus ovat hälyttävästi kasvussa.
- Asenneilmapiiri mm. maahanmuuttajia, köyhiä, sairaita ja työttömiä kohtaan kovenee.

Kirkkona ja kristittyinä meidän ei tulisi vaieta, jos ihmisellä ei ole mahdollisuuksia siedettävään elämään. Jeesuksen mallin meitä kutsutaan ”ilmoittamaan köyhille hyvä sanoma, julistamaan vangituille vapautusta ja soikeille näkönsä saamista ja päästämään sorretut vapauteen”. Jeesuksessa Jumala osoitti meille suunnan. Jumalan toiminta tapahtuu marginaalista käsin, osattomuudesta, köyhyydestä, syrjäytymisestä. Jumala valitsi köyhät, hullut ja heikot.

Meitä kutsutaan

- purkamaan epäoikeudenmukaisuuden ilmentymiä ja ihmisarvon loukkauksia
- haastamaan niitä nyky-yhteiskunnan arvoja ja käytänteitä, joiden taustalla on asenneilmaston koveneminen, itsekkyyden kasvu ja piittaamattomuus yhteisen planeettamme hyvinvoinnista
- omalta omalta osaltamme purkamaan ilmastonmuutosta ja järjetöntä kulutusta.

Lähetä minut.

Meidät lähetetään purkamaan esteitä kirkossamme.

Kuten totesin, me olemme sekä Jumalan mission *välineitä* että sen *kohteita*. Jumalan luovan tahdon toteuttaminen ei koske vain yhteiskuntaa vaan myös kirkkoa. Meillä on erinomainen esikuva esteiden purkamisesta kirkossa – itse oppi-isämme Luther. Luther eli samaan aikaan kuin Kopernikus. Maailmankuvan muutos länsimaisessa yhteiskunnassa oli siis käynnissä. Kirkko ja sen myötä myös Luther seisoi Raamatun maakeskeisen maailmankuvan takana, eikä kannattanut Kopernikuksen aurinkokeskeistä maailmankuvaa. Se oli Raamatun vastainen.

Mutta Luther ei jäänyt kiinni maailmankuvansa oikeassa olemisen todistamiseen, sillä hänellä oli tärkeämpiä muutoksia tehtävänä. Hän lähti purkamaan räikeitä epäkohtia ihmisen ja Jumalan väliltä: anekdyyttö, kirkollinen kielenkäyttö, kirkon jumalanpalvelustavat. Lista on pitkä. Lutherin ajamat muutokset koskettivat sekä yhteiskuntaa, kirkkoa että yksittäistä ihmistä. Hänen teologiansa oli voimakkaan kontekstuaalista, se halusi puhutella oman aikansa ihmistä ja ymmärtää hänen tilannettaan ja kysymyksiään – ja tarvittaessa tehdä radikaalejakin korjausliikkeitä siihen tapaan, millä sen ajan kirkossa toimittiin ja puhuttiin.

Ei ole yhteiskunnan, kulttuurin tai ajanhengen vika, jos kirkko ei puhuttele *tässä ajassa* eläviä suomalaisia. ”Uskon kyllä Jumalaan, mutta en niin kuin kirkko opettaa.” -sanonnan takana saattaa hyvin olla meidän kirkon ihmisten tapa toimia, ei välttämättä oppi. Lutherin aikana oli meneillään maailmankuvan muutos. Itse ajattelen, että nyt on meneillään ihmiskuvan muutos. Raamatun uskottavuus tai ydinsanoma ei muutu, vaikka tiede tutkii Jumalan luomistöitä. Ei Kopernikuksen aikana eikä nyt. Sen sijaan kristittyjen halu omistaa totuus ja kykenemättömyys dialogiin murentaa varmasti kirkon uskottavuutta ja on esteenä Jumalan valtakunnan murtautumiselle keskellemme.

Nyt on meidän vuoromme kantaa vastuumme ja raivata epäkohtia kirkon käytännöissä, säädöksissä, kielenkäytössä ja jumalanpalveluskäytännöissä. Kukaan muu ei sitä tee. Konkreettiset muutokset ovat meidän vastuullamme.

Lähetä minut.

Meidät lähetetään purkamaan esteitä itsestämme.

Jumalan uutta luova tahto ei koske vain kirkkoa ja yhteiskuntaa; se koskee myös meitä henkilökohtaisesti. Meillä jokaisella on oma taustamme, joka on muokannut meitä. Herätysliiketausta, pääaineopinnot, elämäntapa ja pelkomme ovat muokanneet meitä ja jumalasuhdettamme. Oma ajattelumme on meille tutuinta. Itsessä olevien esteiden purkaminen on vaikeinta. Niitä kun ei itse huomaa.

Olisiko meille apua Jeesuksen sanasta: Tehkää parannus (*metanoiete*)? Se tarkoittaa, että alkakaa ajatella aivan uudella tavalla. Kääntäkää ajatushorizonttanne kokonaan. Tehkää tilaa itsessänne ja sydämässänne.

Mitä se sinun kohdallasi olisi? Mitä se olisi minun kohdallani? En lähde antamaan yleispäteviä neuvoja, koska niitä ei ole. Mutta kun olen puhunut esteistä ja niiden purkamisesta, niin kaksi estettä haluan mainita.

Ensimmäinen on se, että me olemme oppineet tekemään työtämme yksin. Päättämään asioista yksin ja kantamaan vastuuta yksin. Kukin omalla sarallamme. Seurakuntamme on kuitenkin pullollaan ammattilaisia

ja osajia, jotka ilomielin antaisivat työpanoksensa Missio Dein palvelukseen. Kerron esimerkin. Sisustussuunnittelija halusi antaa ammattitaitonsa seurakunnan käyttöön. Vasta viides seurakunta, jonka työntekijälle hän kävi puhumassa asiasta, tarttui tilaisuuteen. Me tunnemme hyvin neljän ensimmäisen seurakunnan ajatuksen juoksun. Seurakunnan tilat ovat jo ihan hyvässä kunnossa, ei meillä ole sisustusarkkitehdille käyttöä ja joka tapauksessa kaikki sisustaminen ja remontointi maksaa. Mitä tapahtui viidennessä seurakunnassa? Siellä yhteistyössä diakoniatyöntekijän kanssa kunnostettiin vuodessa neljän seurakuntalaisen kodit. Avun sai yksinhuoltajaisä, jonka lapset kehtasivat ensi kertaa kutsua kavereita kotiin. Avun saivat myös mielenterveyskuntoutuja ja vaikeasti liikkuva ikäihminen. Missio Dei tulee näkyväksi. Kunhan luovumme yksin päättämisestä, yksin tekemisestä, avainten vallasta ja uskaltaudumme Missio Dein virran vietäväksi.

Ja toinen este, jolle ei saa antaa tilaa, on kyynisyys. Papin työ on antoisaa, muuta myös kuluttavaa. Välillä voimavarat ovat vähissä. Se on ymmärrettävää. Mutta oikea lääke väsymykseen ei ole kyynisyys tai välinpitämättömyys.

Pelkään, että meillä on liian vähän sellaisia kollegiaalisia kohtaamisia, joissa me puhuisimme omasta uskon tiestämme. Omasta Missio Deistamme. Väsymyksen keskellä jakaminen voi tuntua jotenkin turhan henkilökohtaiselta. Yksin kuitenkin kukaan ei jaksaa. Ehkä yksi Missio Dein suunta olisi se, että meidät lähetään toinen toistemme luo: hengellisiksi isiksi ja äideiksi, kanssakulkijoiksi, kuuntelijoiksi.

Jumalalla on unelma Helsingin hiippakunnasta

Profeetallinen vastuu – kun katson teitä, näen monia profeetallisesti toimivia ihmisiä, jotka ovat ottaneet yhteiskunnallisen tai ekologisen vastuun todesta. Näen monia hengellisiä isiä ja äitejä, näen monia uudistajia ja uskon uudelleen sanoittajia. Näen ihmisiä, jotka ovat motivoituneita osallistumaan Jumalan missioon omassa ympäristössään.

Jumalalla on merkittävät resurssit Helsingin hiippakunnassa. Lisäksi erilaisten kyselytutkimusten mukaan ihmisten asenne kirkkoon on perin myönteinen.

Myös tehtävää riittää. On työmiehiä, mutta on myös työmaata. Kaiken keskellä on hyvin tärkeää muistaa, että Jumala itse tekee työtään. Missio Dei virtaa ympärillämme.

Jumalalla on unelma Helsingin hiippakunnan tulevaisuudesta. Jumalalla on unelma tästä kirkkosalillisesta pappeja. Jumalalla on unelma sinun elämästäsi. Meitä kutsutaan näkemään näkyjä ja purkamaan esteitä. Meitä kutsutaan Missio Dein virran pyörteisiin.

Lähetä minut.